

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-02
Besvaras senast
2020-11-16

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:101 Vård vid förlossningspsykos

En del nyförlösta mödrar drabbas av psykisk ohälsa i form av förlossningsdepressioner och förlossningspsykos efter att barnet fötts. Förlossningspsykos drabbar i faktiska tal ett hundratal kvinnor varje år. Det är en relativt låg andel i jämförelse med hur många som drabbas av förlossningsdepressioner, varför förlossningspsykos ofta hamnar i skymundan av förlossningsdepressioner.

Insjuknande i förlossningspsykos sker vanligtvis en kort tid efter förlossningen, och om kvinnan inte får adekvat behandling i tid finns det en överhängande risk för att kvinnan begår självmord eller skadar barnet.

I sammanhanget vill jag nämna att budgetpropositionen för 2021 innehåller särskilda medel till kvinnors hälsa och förlossningsvård. Den fråga jag tar upp i denna interpellation handlar dock inte om förlossningsvården utan om den specifika form av psykisk ohälsa som tar sig uttryck i grav förlossningsdepression eller förlossningspsykos.

Riksdagens utredningstjänst har inte lyckats hitta ansvariga personer inom regionerna för att få ut information eller tydliga svar om vilken vård kvinnor som drabbas av förlossningspsykos får. Det behöver därför tillsättas en utredning som får i uppdrag att kartlägga vilken typ av vård som kvinnor med förlossningspsykos får i de olika regionerna samt för att sammanställa vilken kunskap om förlossningspsykos som finns.

Kvinnor med förlossningspsykos eller grav förlossningsdepression placeras vanligtvis på ”vanliga” psykiatriska avdelningar och vårdas medelst lagen om psykiatrisk tvångsvård.

Min uppfattning som riksdagsledamot är att det i stället, som i till exempel Storbritannien, Belgien och Australien, bör finnas särskilda ”mamma- och spädbarnsenheter” inom vården. På dessa mamma- och spädbarnsenheter bör mödravård och psykiatri samverka. Psykiatriker bör jobba med vetenskapligt belagda insatser mot förlossningspsykos och grav förlossningsdepression tillsammans med vårdpersonal från mödravården. Det förvirrade tillståndet för kvinnor med dessa diagnoser går ofta upp och ned, och det är bättre att befinna sig på en avdelning bland andra mammor, specialiserade psykiatriker och barnmorskor.

Jag anser även att kunskapen om förlossningspsykos måste öka. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att ta fram stödmaterial till regionerna för vilka behandlingsåtgärder man bör vidta vid behandling av förlossningspsykos. Det kan leda till minskade risker för såväl mor som barn.

Förlossningspsykos är oftast en tillfällig episod i livet. Vanligtvis tillfrisknar kvinnan, men för vissa blir konsekvenserna ödesdigra när kvinnan tar sitt liv eller skadar sitt barn. Vi måste göra allt i vår makt för att varje barn ska få växa upp med båda sina föräldrar.

Utöver och vid sidan av arbetet för att uppnå den generella nollvisionen för suicid och arbetet för att stärka suicidpreventionen genom ökade resurser till nationell kunskapsspridning och ekonomiskt stöd till organisationer på området anser jag därför att det behövs särskilda åtgärder för att sträva mot en nollvision för antalet kvinnor som går bort i suicid till följd av förlossningspsykos. Ingen mor ska dö förgäves eller skada sitt barn.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

1. Vad tänker regeringen göra för att kvinnor som drabbas av förlossningspsykos eller grav förlossningsdepression inte ska få ordinarie psykiatrisk vård utan i stället få vård på särskilt inrättade "mamma- och spädbarnsenheter"?
2. Tänker regeringen tillsätta en utredning för att kartlägga att kvinnor med förlossningspsykos och deras spädbarn får den vård de har rätt till?
3. Vad gör regeringen för att Socialstyrelsen ska få i uppdrag att stödja regionerna i hur kvinnor med förlossningspsykos bör vårdas?
4. Har regeringen för avsikt att vidta särskilda åtgärder för att uppnå en nollvision för antalet kvinnor som går bort i suicid till följd av förlossningspsykos?

.....

Robert Hannah (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders